

مصوبه اصلاح پاره‌ای از مواد دستورالعمل انتشار اوراق مرابحه مورخ ۱۳۹۷/۴/۲۰

ماده واحده: دستورالعمل انتشار اوراق مرابحه مصوب مورخ ۱۳۹۰/۹/۲۶ به شرح بندهای زیر اصلاح شد:

۱- مقدمه دستورالعمل حذف شد.

۲- بند ۷ ماده ۱ حذف شد.

۳- بند ۱۰ ماده ۱ حذف شد.

۴- ماده ۴ به شرح زیر اصلاح شد:

بانی و فروشنده نباید دارای اتحاد مالکیتی باشند. بانی موظف است، در زمان معامله این موضوع را رعایت کند.

۵- تبصره ۳ ماده ۵ به شرح زیر اصلاح شد:

بانی می‌تواند با تأیید سازمان و با رعایت دستورالعمل توثیق اوراق بهادار نزد شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه، نسبت به توثیق اوراق بهادار با شرایط زیر به نفع نهاد واسط برای تضمین تعهدات بانی به‌جای معرفی ضامن اقدام نماید.

۱. اوراق بهادار مورد وثیقه می‌تواند متعلق به بانی یا هر شخص دیگری باشد.

۲. ضریب ارزش اوراق بهادار وثیقه شده نسبت به مجموع اصل و سود اوراق منتشره و حد تعیین شده برای جبران وثیقه به شرح جدول زیر است. ارزش وثیقه با احتساب میانگین ۶ ماهه قیمت اوراق بهادار محاسبه می‌شود. در صورتی که متوسط ارزش وثیقه به مدت ۵ روز معاملاتی پیاپی تا حد تعیین شده جهت جبران وثیقه کاهش یابد، بانی مکلف به جبران آن تا سقف اولیه ظرف مدت ده روز کاری است. در صورت فراهم شدن شرایط فنی، ارزش روزانه وثایق در سامانه معاملات اعلام خواهد شد.

شرح	ضریب- نسبت به ارزش اصل و سود اوراق بهادار	حد جبران وثیقه- نسبت به ارزش اصل و سود اوراق بهادار
سهام شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران	۱/۵	۱/۱
سهام شرکت‌های پذیرفته شده در فرابورس مجاز برای خرید و فروش توسط صندوق‌های سرمایه‌گذاری	۲	۱/۵
سهام بانی توثیق شده توسط سهامدار شرکت بانی	۲/۵	۱/۸
اوراق بهادار (غیر از سهام) با درآمد ثابت یا متغیر پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران / فرا بورس ایران دارای ضمانت بانک‌ها و مؤسسات مالی اعتباری دارای مجوز از بانک مرکزی	۱/۲	۱
اوراق بهادار (غیر از سهام) با درآمد ثابت یا متغیر پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران / فرا بورس ایران دارای ضامن غیر بانکی	۱/۳	۱
اسناد سپرده بانکی	۱	-

مصوبه اصلاح پاره‌ای از مواد دستورالعمل انتشار اوراق مباحه مورخ ۱۳۹۷/۴/۲۰

۳. سهام معرفی شده برای وثیقه، حداقل معادل ۸۰ درصد روزهای معاملاتی بازار در یک سال منتهی به تاریخ درخواست، معامله شده باشد.
۴. اوراق مذکور باید به نفع نهاد واسط، توثیق گشته و مالک وثیقه نسبت به اعطای وکالت با اختیار فروش وثیقه به نهاد واسط به صورت بلاعزل و تام الاختیار با حق توکیل به غیر و با سلب حق ضم امین و با سلب حق انجام موضوع وکالت از خود تا پایان ایفای تعهدات مرتبط با اوراق بهادار منتشر شده، اقدام کند.
۵. شرکت می‌تواند در پایان هر سال نسبت به آزادسازی وثیقه، متناسب با تعهدات ایفا شده اقدام کند.
۶. رفع توثیق اوراق یادشده متناسب با تعهدات ایفا شده یا پس از تصفیة کامل اوراق، با اخذ مجوز از سازمان امکان پذیر است.
۷. در صورتی که وثایق ارائه شده توسط بانی برای تضمین کل تعهدات کافی نباشد، تضمین باقیمانده تعهدات توسط ضامن معتبر امکان پذیر است.
۸. در صورت عدم ایفای تعهدات مالی بانی در خصوص اوراق بهادار منتشر شده و گذشت ۱۰ روزکاری از مواعد مقرر، نهاد واسط موظف است نسبت به فروش وثایق به میزان تعهدات ایفا نشده و جرایم مربوطه اقدام و تعهدات بانی را از این محل ایفا و مراتب را به سازمان اعلام کند.
- ۶- جزء ۶ بند الف ماده ۱۰ حذف شد.
- ۷- جزء ۴ مکرر به بند ب ماده ۱۰ به شرح زیر الحاق شد:
(۴ مکرر) نرم افزارهای الکترونیکی و بانک‌های اطلاعاتی
- ۸- تبصره ۱ مکرر به ماده ۱۰ به شرح زیر الحاق گردید:
تبصره ۱ مکرر: کلیه خدمات مرتبط با تحصیل دارایی موضوع بند (ب) این ماده که منجر به رساندن دارایی به وضعیت قابل بهره‌برداری می‌شود، به عنوان دارایی قابل قبول تلقی می‌گردد.
- ۹- تبصره ۳ ماده ۱۰ به شرح زیر اصلاح شد:
نحوه تعیین ارزش دارایی‌های موضوع انتشار اوراق مباحه به شرح زیر است:
الف) ارزش دارایی موضوع جزء (۱) تا (۴ مکرر) بند (ب) این ماده و سهام شرکت‌های غیر بورسی و فرابورسی، توسط هیئت ۳ نفره کارشناسان منتخب قانون کارشناسان رسمی دادگستری یا مرکز مشاوران قوه قضاییه یا حسب مورد به تشخیص سازمان بر اساس سایر روش‌های قابل اتکا تعیین می‌شود.
- ب) ارزش مواد و کالا و خدمات بر اساس رویه متداول در عملیات تجاری بانی، با تأیید حسابرس صورت می‌گیرد.
- ۱۰- تبصره ۴ ماده ۱۰ به شرح زیر اصلاح شد:

مصوبه اصلاح پاره‌ای از مواد دستورالعمل انتشار اوراق مرابحه مورخ ۱۳۹۷/۴/۲۰

اسناد، مدارک و قراردادهای مربوط به دارایی به وکالت از دارندگان اوراق در اختیار شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه (سهامی عام) قرار می‌گیرد.

۱۱- ماده ۱۱ حذف شد.

۱۲- ماده ۱۲ به شرح زیر اصلاح شد:

با خرید اوراق مرابحه، رابطه وکیل و موکل میان ناشر و خریداران اوراق مرابحه برقرار می‌شود. در اسناد موضوع انتشار اوراق مرابحه باید قید شود که خرید اوراق به منزله قبول وکالت ناشر بوده و وکالت ناشر تا تصفیه نهایی اوراق، غیرقابل عزل و معتبر است. بانی از طرف ناشر وکالت دارد تا نسبت به خرید دارایی موضوع انتشار به صورت نقد و فروش اقساطی آن به خود اقدام نماید. این وکالت از سوی بانی، بلاعزل می‌باشد.

۱۳- ماده ۱۵ به شرح زیر اصلاح شد:

مواعد و مبالغ پرداختنی به دارندگان اوراق مرابحه باید در اعلامیه پذیرهنویسی مورد تأیید سازمان، ذکر گردد.

۱۴- ماده ۱۶ و تبصره آن حذف شد.

۱۵- ماده ۱۷ به شرح زیر اصلاح شد:

برای صدور مجوز انتشار اوراق مرابحه، مدارک و مستندات زیر حسب مورد به تشخیص سازمان باید ارائه گردد:

(۱) بیانیه ثبت اوراق مرابحه که علاوه بر مفاد ماده ۶ دستورالعمل ثبت و عرضه عمومی اوراق بهادار، مصوب

۱۳۸۵/۱۰/۱ شورا، حسب مورد شامل موارد زیر است:

الف) مشخصات بانی، شامل:

- نام و نوع شخصیت حقوقی؛
- شماره ثبت نزد مرجع ثبت شرکت‌ها و شناسه ملی؛
- مدتی که در اساسنامه برای فعالیت بانی پیش‌بینی شده است؛
- ترکیب سهامداران / مالکان؛
- مشخصات مدیران؛
- موضوع فعالیت.

ب) مشخصات اوراق.

ج) مشخصات دارایی.

د) مقررات و شرایط خاص حاکم بر تولید، مصرف، قیمت‌گذاری، واردات یا صادرات دارایی.

ه) گزارش تحلیل ریسک‌های مرتبط با موضوع فعالیت بانی.

و) رتبه اعتباری اوراق در صورت وجود.

ز) مبالغ قابل پرداخت به دارندگان اوراق و مواعد زمانی هر پرداخت و نحوه پرداخت آن به سرمایه‌گذاران.

مصوبه اصلاح پاره‌ای از مواد دستورالعمل انتشار اوراق مربحه مورخ ۱۳۹۷/۴/۲۰

- (۲) صورت‌های مالی حسابرسی شده دو سال مالی اخیر بانی یا حسب مورد، سال گذشته با رعایت ماده ۲ این دستورالعمل. در هر حال صورت‌های مالی سال مالی اخیر بانی باید توسط حسابرس معتمد سازمان حسابرسی شده باشد.
- (۳) گزارش کارشناسان منتخب کانون کارشناسان رسمی دادگستری یا مرکز مشاوران قوه قضاییه درخصوص ارزش دارایی موضوع بند الف تبصره ۳ ماده ۱۰ این دستورالعمل.
- (۴) مستندات مربوط به مالکیت دارایی بر اساس ماهیت آن. در صورتی که دارایی، مواد و کالا، نرم‌افزار الکترونیکی، بانک اطلاعاتی یا خدمات نباشد.
- (۵) گزارش توجیهی تأمین مالی بانی از طریق انتشار اوراق مربحه به همراه گزارش حسابرس بانی درخصوص آن و رعایت شرایط دارایی و سایر مقررات مندرج در این دستورالعمل.
- (۶) سایر اطلاعات مهم به تشخیص سازمان.

۱۶- ماده ۲۳ به شرح زیر الحاق شد:

ماده (۲۳) در این دستورالعمل منظور از حسابرس، حسابرس بانی است، مگر اینکه با ذکر دلایل و تأیید سازمان، یک مؤسسه حسابرسی معتمد سازمان تعیین شود.

۱۷- بخش هفتم به شرح زیر الحاق شد:

بخش هفتم - اوراق مربحه قابل تبدیل به سهام

ماده (۲۴) اوراق مربحه قابل تبدیل به سهام، اوراق مربحه‌ای است که توسط ناشر منتشر و در سررسید نهایی به سهام بانی تبدیل می‌گردد.

ماده (۲۵) شرکت‌های سهامی عام با رعایت ضوابط مربوط می‌توانند تقاضای تأمین مالی از طریق انتشار اوراق مربحه قابل تبدیل به سهام نمایند.

ماده (۲۶) اعطای هرگونه امتیازی به دارندگان اوراق مربحه از جمله اختیار تبدیل اوراق مربحه، منوط به موافقت سازمان و ارائه تضامین لازم توسط بانی به نفع نهاد واسط است.

ماده (۲۷) به منظور حصول اطمینان از اجرای کامل فرایند تبدیل اوراق به سهام، سهام مورد نیاز جهت تخصیص به دارندگان اوراق (با فرض ۱۰۰ درصد تبدیل)، باید به نفع نهاد واسط توثیق گشته و مالک وثیقه باید نسبت به اعطای وکالت با اختیار فروش وثیقه به نهاد واسط به صورت بلاعزل و تام الاختیار با حق توکیل به غیر و با سلب حق ضم‌امین و با سلب حق انجام موضوع وکالت از خود تا پایان انجام آن اقدام نماید. رفع توثیق سهام یادشده پس از تصفیة اوراق و با اخذ مجوز از سازمان صورت می‌گیرد.

مصوبه اصلاح پاره‌ای از مواد دستورالعمل انتشار اوراق مرابحه مورخ ۱۳۹۷/۴/۲۰

ماده (۲۸) در اوراق مرابحه قابل تبدیل به سهام بانی، مجمع عمومی فوق‌العاده بنا به پیشنهاد هیئت مدیره و گزارش خاص بازرس یا بازرسان بانی اجازه تأمین مالی از طریق انتشار اوراق مرابحه را می‌دهد و شرایط و مهلتی را که طی آن دارندگان این گونه اوراق خواهند توانست اوراق خود را به سهام بانی تبدیل کنند، تعیین و اجازه افزایش سرمایه را به هیئت مدیره خواهد داد.

ماده (۲۹) حق تقدم سهامداران بانی در خرید سهام ناشی از افزایش سرمایه، در صورت تصویب مجمع عمومی فوق‌العاده شرکت، منتفی خواهد بود.

ماده (۳۰) شرایط و ترتیبات تبدیل ورقه مرابحه به سهام باید در مستندات انتشار اوراق مرابحه قید شود. تبدیل ورقه مرابحه به سهم، منوط به درخواست دارنده ورقه مرابحه است.

ماده (۳۱) در مورد ماده (۲۸) این دستورالعمل، هیئت مدیره بانی براساس تصمیم مجمع عمومی در پایان مهلت مقرر، معادل مبلغ اسمی بازپرداخت نشده اوراق مرابحه‌ای که جهت تبدیل به سهام شرکت عرضه شده است، سرمایه شرکت را افزایش داده و پس از ثبت این افزایش در مرجع ثبت شرکت‌ها سهام جدید صادر خواهد کرد.

ماده (۳۲) از تاریخ تصمیم مجمع مذکور در ماده (۲۸) تا تصفیه نهایی اوراق، شرکت نمی‌تواند اوراق بهادار جدید قابل تبدیل به سهام منتشر کند یا نسبت به کاهش یا افزایش سرمایه اقدام نماید یا اقدام به تقسیم اندوخته کند یا در نحوه تقسیم منافع تغییراتی بدهد. کاهش اجباری سرمایه شرکت در نتیجه زیان‌های وارد شده که منتهی به تقلیل مبلغ اسمی سهام یا تقلیل تعداد سهام بشود، شامل سهامی که دارندگان اوراق مرابحه در نتیجه تبدیل اوراق خود دریافت می‌دارند، نیز می‌گردد.

ماده (۳۳) سررسید اوراق مرابحه قابل تبدیل به سهام حداکثر دو سال می‌باشد.

۱۸- بخش هشتم به شرح زیر الحاق شد:

بخش هشتم – اوراق مرابحه عام

ماده (۳۴) اوراق مرابحه عام، یکی از انواع اوراق مرابحه است که در آن خریداران اوراق به ناشر وکالت می‌دهند نسبت به خرید نقدی کالا یا خدمات مورد نیاز از فروشنده و فروش آن به خود در قالب بیع مرابحه اقدام نماید.

ماده (۳۵) در انتشار اوراق مرابحه عام، ناشر همان بانی است و از خدمات نهاد واسط در این نوع انتشار استفاده نمی‌گردد.

ماده (۳۶) انتشار اوراق مرابحه عام، صرفاً برای موارد پیش بینی شده در قوانین بودجه سنواتی با تضمین سازمان برنامه و بودجه کشور پس از تأیید سازمان امکان پذیر می‌باشد.

مصوبه اصلاح پاره‌ای از مواد دستورالعمل انتشار اوراق مرابحه مورخ ۱۳۹۷/۴/۲۰

ماده (۳۷) ناشر (بانی) مکلف است گزارشی از نحوه مصرف وجوه ناشی از انتشار اوراق را حداکثر ظرف مدت ۶ ماه پس از تاریخ انتشار اوراق به سازمان ارائه نماید.

ماده (۳۸) آن دسته از مواد این دستورالعمل که با ماهیت اوراق مرابحه عام متناسب نیست، در خصوص این اوراق لازم الاجرا نمی‌باشد.

۱۹- متن زیر به انتهای دستورالعمل اضافه شد:

این دستورالعمل در ماده ۳۸ و ۱۳ تبصره در تاریخ ۱۳۹۰/۹/۲۶ و اصلاحیه‌های مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۹ و ۱۳۹۵/۸/۱۸ و ۱۳۹۷/۴/۲۰ به تصویب هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار رسید.